

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

WRZECIĄDZE

OJ CZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

WRZECIĄDZE to nie są ani drzwi, ani odrzwia, ani wierzeje, ani wrota, ani nawet zawiasy. W dodatku WRZECIĄDZE nie są rzeczownikami plurala tantum (tak jak drzwi czy wrota). Słowo to ma formę liczby pojedynczej – jeden egzemplarz to ten WRZECIĄDZ – choć częściej używane bywa w formie liczby mnogiej. WRZECIĄDZ lub WRZECIĄDZE to ‘dawne urządzenie do zamykania bramy lub drzwi od wewnątrz, mające zwykle postać żelaznej sztaby, rzadziej drewnianego drąga, obracających się na sworzniu’. Niekiedy WRZECIĄDZEM albo RZECIĄDZEM nazywano również samą zasuwę (zwykle również żelazną i ciężką) służącą do zawierania drzwi albo krótki łańcuch, solidny używany w tym samym celu. Z tego powodu na Wileńszczyźnie słowo WRZECIĄDZ stało się synonimem łańcucha lub łańcuszka (już niekoniecznie mocowanego u drzwi). W nowych publikacjach beletrystycznych stylizowanych na dawne lub traktujących o średniowieczu niestety spotyka się niekiedy użycie słowa WRZECIĄDZE w błędnym znaczeniu (takim jak ‘drzwi’ czy ‘zawiasy’). Jeśli chwytny za pióro, by pisać o dawnych dziejach, zajrzyjmy do słownika i sprawdźmy znaczenie archaizmów, nawet jeśli sądzimy, że je znamy.